

Congolese media in beweging

De publieke omroep, Nederland is niet de enige die er mee worstelt. In Congo staat de hervorming ervan nog in de kinderschoenen. Op andere fronten zijn de media flink in beweging. Met het oog op de verkiezingen in 2006 neemt hun belang alleen maar toe.

Donat Mbaya, directeur van journalistenorganisatie Journaliste en Danger (JED), legt de bezwaren tegen de huidige staatsomroep uit: “De omroepmedewerkers zijn als ambtenaren in dienst van het ministerie van Informatie: zij moeten dus de belangen van de regering dienen, in plaats van de bevolking. Er is geen enkel besef over wat een ‘echte’ publieke omroep zou kunnen betekenen voor ons land. Hervormingen zijn dus hard nodig.” JED zet binnenkort, met steun van NiZA, een groot publiek debat op over het omroepbestel. Afrikaanse landen met meer ervaring, zoals Zuid-Afrika worden ook uitgenodigd.

Voorbereiding

Van de publieke omroep hoeven de Congolezen op korte termijn nog niet veel te verwachten. Terwijl de media juist zo'n belangrijke rol kunnen spelen, zeker nu Congo zich voorbereid op de eerste vrije verkiezingen sinds 1965. Lokale radiostations springen in dit gat. Ruim honderd zijn er al, over het hele land verspreid. En hun aantal groeit. Maar de meeste journalisten hebben, net als de meeste Congolezen, geen enkele ervaring met verkiezingen. Toch moeten ze binnenkort uitleggen wat verkiezingen zijn, wie er mag stemmen en hoe je dat doet. Van bijzonder groot belang is hun rol bij het rapporteren over misstanden rondom de verkiezingen.

Om de jonge media goed voor te bereiden kregen ruim twintig medewerkers van radiostations in Oost-Congo een intensieve training. De journalisten oefenden in verslaggeving tijdens verkiezingen, het bijwonen van persconferenties en het zoeken naar informatie op internet. De technici werden getraind in computervaardigheden en digitale radioproductie Dit laatste is erg belangrijk, want via internet gaan de lokale radiostations onderling programma's uitwisselen.

Radioclubs

Tijdens de training, die door NiZA is gefinancierd, was speciale aandacht voor planning. Kizito Muhsizi, directeur van Radio Maendeleo, een van de grotere radiostations in Bukavu,

legt uit: “Wij werken samen met zo’n 15 lokale radioclubs in omliggende dorpen. De vrijwilligers in deze clubs houden voor ons hun oren en ogen open in hun dorp. Soms maken ze interviews en brengen die informatie per cassette naar de radio. Tijdens de verkiezingen moeten we extra gebruik maken van deze mensen, want met ons kleine team van ‘echte’ journalisten kunnen we nooit bij alle stembussen tegelijk zijn. Dat vergt goede planning.”

Door Ruth de Vries

Journaliste en Danger en Radio Maendeleo zijn partners van het Mediaprogramma. NiZA financiert verschillende projecten ter versterking van de mediasector in Congo. Variërend van training voor journalisten en technici tot lobby-ondersteuning voor hervorming van de nationale mediawetgeving.